

POLIVALENȚA SCENEI NOASTRE

Dacă manifestările noastre în exterior au fost latente pînă la Eliberare, teatrul nostru, precum se știe, afirmându-se în trecut prin personalități izolate și exprimări individuale, răzlete oricît ar fi fost ele de strălucite și strălucitoare, actul de la 23 August a declanșat în teatru o explozie a energiilor creatoare, permițînd afirmarea plenară a conceptului românesc de cultură teatrală.

Teatrul Tineretului din Piatra Neamț n-a avut decît două confruntări cu publicul din alte țări, ele au fost însă edificatoare: ne-am adresat unor spectatori complet diferiți prin formație, cultură și limbă, și ni s-a părut semnificativ că în fața aceleiași piese și a aceluiași spectacol, atît spiritul riguros german (1967, Nürnberg și München) cît și temperamentul meridional italianesc (1968, Veneția) au reacționat la unison cu o receptivitate entuziastă. Nutrim convingerea că, mergînd și pe alte teritorii spirituale, vom fi la fel de bine înțeleși în substanța intențiilor noastre, datorită acestei polivalențe creatoare care ne aparține. Critica dramatică străină a relevat drept trăsătură dominantă a spectacolului românesc, și implicit a montării noastre, fuziunea superioară dintre literatură și arta actorului, totala lui exprimare prin gest, muzică și replică în armonie cu scenografia și plastica accesoriilor.

Cum se explică succesul spectacolelor noastre pentru copii?

Prin reconsiderarea noțiunii: teatrul pentru copii nu înseamnă teatrul instruirii didactice sau al simplificării limbajului în dorința apropierii minimalizatoare de micii spectatori. Noi înțelegem teatrul pentru copii ca o invitație francă și exuberantă la un joc conceput de pe poziția teatrală ideală. Consider că textele lui Alecu Popovici, montate la noi de Giurghescu sau de Cojar, în ciuda oricăror obiecții ce li s-ar putea aduce sub unghiul analizei estetică-literare, reprezintă scenariul ideal pentru spectacolul de copii. Alecu Popovici propune un joc și colectivul nostru s-a antrenat în cerințele acestui joc cu o plăcere și o bucurie condusă profesional spre spontaneitatea manifestării autentice și libere.

Desenul limpede și captivant al montărilor, specificul vizual al acestor reprezentări explică de asemenea deplina înțelegere manifestată de micii spectatori atît la Nürnberg cît și la Veneția. O cheie a succesului nostru este sinceritatea, imensa sinceritate indispensabilă teatrului pentru copii și element definitoriu azi în rezistența teatrului în fața asalturilor acestor „mass-media“ care întîmpină copilul din primele luni ale existenței sale. Să nu uităm că spectatorii noștri cresc în fața televizoarelor, ca să nu mai vorbim de cinematograful, iar în acest arsenal copleșitor al tehnicii moderne

Teatrul din Piatra Neamț la Nürnberg și Veneția. „O cheie a succesului nostru: sinceritatea“ — „Afară-i vopsit gardu', înăuntru-i leopardu'“ de Al. Popovici, regia Ion Cojar

teatrul pentru copii poate rezista numai în condițiile stabilirii unui dialog poetic cu spectatorii, numai atrăgându-i în magia jocului.

Încă un cuvânt despre perspectivele afirmării noastre în context mondial. Noi am organizat în acest an Festivalul tineretului de la Piatra Neamț, folosindu-ne de experiența câștigată la Festivalurile internaționale, la care am participat. Ca în orice domeniu de activitate, desigur că și în teatru schimbul de experiență se dovedește util și fructuos pe multiple planuri. Am amintit de acest festival, deoarece în intențiile noastre stă transformarea acestei manifestări (care după părerea invitaților noștri a fost o reușită deplină) într-un festival internațional al teatrelor de tineret, devenind de astă dată gazde ale unor asemenea stimulatoare și eficiente întâlniri internaționale.

Ion Coman

POSSIBILITĂȚILE DE SUCCES — ÎNCĂ LATENTE — SÎNT IMENSE

Am avut șansa să lucrez într-un teatru care deținea date anticipate și prestigioase despre teatrul românesc. Concret, despre Teatrul Național din Iași și Teatrul de Comedie într-un turneu la Weimar care demonstrase strălucirea actorilor români. Impresii confirmate prin contactul direct al regizorului și directorului artistic Fritz Bennevitz și al scenografului principal Franz Havemann de la Teatrul Național din Weimar care montaseră la Naționalul din Iași *Galileo Galilei* de Brecht. Așadar, lucrul meu s-a desfășurat pe un teren de apreciere generoasă a talentelor și disponibilităților noastre individuale și colective. În răstimpul petrecut la Weimar, unde am

„Nu sînt Turnul Eiffel“ de Ecaterina Oproiu
în regia Soranei Coroamă la Teatrul
Național German din Weimar

„Sorana Coroamă a realizat performanța de a-și lansa deliberat interpretii cu atîta relaxare pe aria scenei încît aceștia dezvoltă o poantă din altă. Ceea ce trebuie să fi' produs tuturor participanților, încă de la repetiții, o mare și copleșitoare plăcere... Precum uriașul copac indicator de drum, așezat în vastul orizont al supradimensionatei scenografii realizate de Hristofenia Cazacu pe tiparul unei cărți cu poze, își întinde masivele-i ramuri departe, în toate direcțiile cerului, tot astfel se îndreaptă piesa și înscenarea spre teatru și spre public; înăuntru este afară și afară este înăuntru; spectatorii sînt viața a cărei fericire este obiectul cercetării, iar ei cercetează deopotrivă cu actorii jocul vieții. Si se adevărește că acest joc are mereu două fețe, așa cum și în dragoste e nevoie totdeauna de doi oameni“.

(„THÜRINGISCHE LANDESZEITUNG“,
Georg Menchen, 16 aprilie 1969)